Curs 4

- C++ Core Guidelines
- Clase si obiecte
- Clase predefinite: string, vector
- Template

Curs 3

- Gestiunea memoriei in C
- Încapsulare, abstractizare in C
- Limbajul de programare C++
  - Elemente de limbaj noi (c++ 11/14)

C++ Core Guidelines

Editors:

- Bjarne Stroustrup
- Herb Sutter

 $\underline{https://github.com/isocpp/CppCoreGuidelines/blob/master/CppCoreGuidelines.md}$

Reguli recomandări C++ pentru a crea aplicații mai ușor de întreținut cu mai puține defecte

Propune sa ajute programatorii sa adopte Modern C++ (C++ 11, 14, 17)

- I.2: Avoid global variables
- <u>I.5: State preconditions (if any)</u>
- <u>I.7: State postconditions</u>
- <u>I.10</u>: Use exceptions to signal a failure to perform a required task
- <u>I.13</u>: Do not pass an array as a single pointer
- <u>I.22</u>: Avoid complex initialization of global objects
- <u>I.23: Keep the number of function arguments low</u>
- <u>I.24</u>: Avoid adjacent unrelated parameters of the same type
- <u>F.1: "Package" meaningful operations as carefully named functions</u>
- F.2: A function should perform a single logical operation
- F.3: Keep functions short and simple
- <u>F.8: Prefer pure functions</u>

Tema pentru acasă, de citit:

- <u>Introduction</u>
- <u>Philosophy</u>

Clase și obiecte în C++

Class: Un tip de dată definit de programator. Descrie caracteristicile unui lucru. Grupează:

- date atribute
- comportament **metode**

Clasa este definită într-un fișier header (.h) Implementarea metodelor se pun într-un fișier .cpp

Sintaxă:

```
//in file rational.h
/**
* Represent rational numbers
*/
class Rational {
public:
      //methods
      /**
       * Add an integer number to the rational number
      void add(int val);
       * multiply with a rational number
       * r rational number
      void mul(Rational r);
private:
      //fields (members)
      int a;
      int b;
};
//in file rational.cpp
/**
* Add an integer number to the rational number
void Rational::add(int val) {
      a = a + val * b;
```

Definiții de metode

Metodele declarate în clasă sunt definite într-un fișier separat (.cpp)
Se folosește operatorul :: (scope operator) pentru a indica apartenența metodei la clasă
Similar ca și la module se separa declarațiile (interfața) de implementări

```
/**
 * Add an integer number to the rational number
 */
void Rational::add(int val) {
    a = a + val * b;
}
```

Se pot defini metode direct in fisierul header. - metode inline

Putem folosi metode inline doar pentru metode simple (fără cicluri) Compilatorul inserează (inline) corpul metodei în fiecare loc unde se apelează metoda.

Object

Clasa descrie un nou tip de data.

Obiect - o instanța noua (o valoare) de tipul descris de clasă

Declarație de obiecte

<nume_clasă> <identificator>;

- se alocă memorie suficientă pentru a stoca o valoare de tipul <nume clasă>
- obiectul se inițializează apelând constructorul implicit (cel fără parametrii)
- pentru initializare putem folosi si constructori cu parametri (dacă în clasă am definit constructor cu argumente)

```
Rational r1 = Rational{1, 2};
Rational r2{1, 3};
Rational r3;
cout << r1.toFloat() << endl;
cout << r2.toFloat() << endl;
cout << r3.toFloat() << endl;
Rational r4 = Rational(1, 2);</pre>
```

Acces la atribute (câmpuri)

În interiorul clasei

```
int getDenominator() {
    return b;
}
```

Când implementăm metodele avem acces direct la attribute

```
int getNumerator() {
    return this->a;
}
```

Putem accesa atributul folosind pointerul this. Util daca mai avem variabile cu același nume în metodă (parametru, variabilă locală)

this: pointer la instanța curentă. Avem acces la acest pointer în toate metodele clasei, toate metodele membre din clasă au acces la this.

Putem accesa atributele și în afara clasei (dacă sunt vizibile)

- Folosind operatorul '.' object.field
- Folosind operatorul '->' dacă avem o referință (pointer) la obiect **object_reference-**>field is a sau (*object reference).field

Protecția atributelor și metodelor.

Modificatori de acces: Definesc cine poate accesa atributele / metodele din clasă

public: poate fi accesat de oriunde

private: poate fi accesat doar în interiorul clasei

Atributele (reprezentarea) se declară private

Folosiți funcții (getter/setter) pentru accesa atributele

```
class Rational {
public:
    /**
        * Return the numerator of the number
        */
        int getNumerator() {
            return a;
        }
        /**
        * Get the denominator of the fraction
        */
        int getDenominator() {
            return b;
        }
    private:
        //fields (members)
        int a;
        int b;
};
```

Constructor

Constructor: Metoda specială folosită pentru initializarea obiectelor.

Metoda este apelată când se creează instanțe noi (se declara o variabilă locală, se creează un obiect folosind **new**)

Numele coincide cu numele clasei, nu are tip returnat

Constructorul alocă memorie pentru datele membre, inițializează atributele

Este apelat de fiecare dată când un obiect nou se crează – nu se poate crea un obiect fără a apela (implicit sau explicit) constructorul

Orice clasă are cel puțin un constructor (dacă nu se declară unu există un constructor implicit) Constructorul fără parametri este constructorul implicit (este folosit automat la declararea unei variabile, la declararea unei vector de obiecte)

Intr-o clasă putem avea mai mulți constructori, constructorul poate avea parametrii.

Atributele clasei se pot inițializa (member initialization list) adăugând o lista înainte de corpul metodei (expresia intre ":" si "{" începutul corpului constructorului

Varianta cu lista de initializare are câteva beneficii:

poate fi mai eficient (inițializează direct atributul - loc de default constructor apoi copiere) poate fi singura modalitate de inițializare (ex atribut referința sau const)

Constructori generați automat de compilator

Default constructor – constructor fără parametrii

Se generează automat doar daca nu scriem nici un constructor pentru clasa noastră

Constructor de copiere – costructor care primește un obiect de același tip (prin referinta) si creaza un obiect nou care este copia parametrului Constructor folosit când se face o copie a obiectului

- la declarare de variabila cu iniţializare
- la transmitere de parametrii (prin valoare)
- când se returnează o valoare dintr-o metodă

```
class Persoana {
    string nume;
    int varsta;
public:
    //constructor default
    Persoana() {
    }
    //constructor de copiere
    Persoana(const Persoana& ot) :nume{ ot.nume }, varsta{ ot.varsta } {
    }
};
```

Constructorul de copiere in general se generează automat. Implementarea default face o copie pentru fiecare atribut al clasei. In cazul in care clasa are atribute alocate dinamic, daca are pointeri sau necesita o logica speciala la copiere atunci trebuie oferit o implementare custom.

= default Regulile legate de când se generează automat constructor de copiere / constructor default pot fi surprinzătoare – se poate cere explicit generarea automata

```
class Persoana {
    string nume;
    int varsta;
public:
    //constructor default
    Persoana() = default;
    //constructor de copiere
    Persoana(const Persoana& ot) = default;
};
```

= delete In unele cazuri dorim sa împiedicam crearea de copii pentru obiecte

```
class GRASPController {
private:
    vector<Persoana> all;
public:
    GRASPController() = default;
    //nu se mai pot copia obiectele de tip GRASPController
    GRASPController(const GRASPController& ot) = delete;
```

C++ Core Guidelines - Clase

- <u>C.1: Organize related data into structures (structs or classes)</u>
- <u>C.2</u>: <u>Use</u> class <u>if the class has an invariant; use</u> struct <u>if the data</u> <u>members can vary independently</u>
- <u>C.3: Represent the distinction between an interface and an implementation using a class</u>
- <u>C.4</u>: Make a function a member only if it needs direct access to the representation of a class
- C.5: Place helper functions in the same namespace as the class they support
- <u>C.7: Don't define a class or enum and declare a variable of its type in the same statement</u>
- <u>C.8</u>: <u>Use</u> class <u>rather than</u> struct <u>if any member is non-public</u>
- C.9: Minimize exposure of members

Obiecte ca parametrii de funcții

Se folosește const pentru a indica tipul parametrului (in/out,return).

Dacă obiectul nu-și schimbă valoarea în interiorul funcției, el va fi apelat ca parametru const

Folosirea const permite definirea mai precisă a contractului dintre apelant și metodă Oferă avantajul că restricțiile impuse se verifică la compilare (eroare de compilare dacă încercam să modificăm valoarea/adressa)

Putem folosi const pentru a indica faptul ca metoda nu modifică obiectul (se verifică la compilare)

```
/**
  * Get the nominator
  */
int getUp() const;

/**
  * get the denominator
  */
int getDown() const;

  * get the denominator
  */
int getDown() const;

  * get the denominator
  */
int Rational::getDown() const {
    return b;
}
```

Folosirea calificativului const - Const Correctness

Transmitere de parametri/valoare de retur

Pentru clasele definite de noi se aplica acelasi reguli ca si la tipuri built in:

- transmitere prin referința (pas by reference folosind tipul referința sau pointeri)
- transmitere prin valoare (pass by value se transmite o copie a obiectului se creează copie folosind copy constructor)
- Daca returnam un obiect prin valoare se face o copie (copy constructor)

Putem folosi **const** pentru a descrie mai exact efectul functiei asupra parametrilor transmisi. Daca parametru nu este modificat in functie ar trebui folosit const **const**

const permite descrierea mai precisa a contractului (interfața) intre metoda si cel care apelează metoda (codul client)

Restricțiile impuse sunt verificate in timpul compilării (eroare de compilare daca încercam sa modificam un obiect transmis prin const)

Ar trebui folosit **const** pentru a indica faptul ca o metode a unei clase nu modifica starea obiectului (quey method).

```
/**
  * Get the nominator
  */
int getUp() const;

/**
  * get the denominator
  */
int getDown() const;

int Rational::getUp() const {
    return a;
}

/**

int getDown() const;

  * get the denominator
  */
int Rational::getDown() const {
    return b;
}
```

Daca într-o funcție avem un parametru formal const&, funcția nu poate modifica starea obiectului => poate apela doar metode const al obiectului

Supraîncărcarea operatorilor

C++ permite definirea semantici pentru operatori asupra tipurilor definite de utilizator. ex. ce se întâmpla daca scriu a+b unde a, b sunt obiecte de un tip definit de utilizator

```
* Compute the sum of 2 rational numbers
* a,b rational numbers
* rez - a rational number, on exit will contain the sum of a and b
void add(const Rational &nr);
* Overloading the + to add 2 rational numbers
Rational operator +(const Rational& r) const;
* Sum of 2 rational number
void Rational::add(const Rational& nr1) {
      a = a * nr1.b + b * nr1.a;
      b = b * nr1.b;
      int d = gcd(a, b);
      a = a / d;
      b = b / d;
}
* Overloading the + to add 2 rational numbers
Rational Rational::operator +(const Rational& r) const {
      Rational rez = Rational(this->a, this->b);
      rez.add(r);
      return rez;
}
```

Lista operatorilor pe care putem sa definim:

```
+, -, *, /, +=, -=, *=, /=, %, %=, ++, -, =, ==, < >, <=, >=, !, !=, &&, ||, <<, >>, <<=, >>=, &, ^, |, &=, ^=, |=, ~, [] ,, () , ->*, \rightarrow, new , new[] , delete, delete[],
```

Operatorul de asignment (=)

Operatorul = (copy assignment operator) înlocuiește conținutul unui obiect a cu o copie a obiectului b (b nu se modifica)

```
Rational& operator=(const Rational& ot) {
          this->a = ot.a;
          this->b = ot.b;
          return *this;
     }
Rational& operator=(const Rational& ot) = default;
Rational r1{ 2,3 };
Rational r2;
r2 = r1;
r2.operator=(r1); //acelasi lucru cu linia de mai sus
```

Daca nu definim operatorul de assignment într-o clasa, compilatorul generează o varianta implicita. In cazul in care clasa gestionează memorie alocata dinamic, varianta implicita nu este corecta (nu funcționează cum ne-am aștepta)

```
class Pet {
private:
      char* nume;
      int varsta;
public:
   Pet& operator=(const Pet& ot) {
      if (this == &ot) {
       //sa evitam problemele la a = a;
            return *this;
      char* aux = new char[strlen(ot.nume)+1];
      strcpy(aux, ot.nume);
      //eliberam memoria ocupata
      delete[] nume;
      nume = aux;
      varsta = ot.varsta;
      return *this;
   Pet(const char* n, int varsta) {
      nume = new char[strlen(n) + 1];
      strcpy(nume, n);
      this->varsta = varsta;
   }
```

Abstract datatype – ascunderea reprezentarii

Folosind in C struct/module/funcții nu putem definii tipuri abstracte de date care sunt ușor de folosit corect (cel care folosește TAD-ul nostru trebuie sa ia in considerare aspecte ce țin de implementare, compilatorul nu ne e de mare ajutor – Ex. nu da eroare daca uit sa apelez funcția creazaPet).

Modificând struct Pet de la versiunea 1 la versiunea 2 necesita schimbări in întreaga aplicație

Pentru a gestiona corect memoria este nevoie de funcții ajutătoare de alocare/dealocare si trebuie sa le folosim consistent aceste funcții in toata aplicația. Aceste funcții trebuie folosite peste tot dar sunt doar convenții (reguli pe care trebuie sa le ținem minte) de care trebuie sa ținem cont, nu sunt urmărite/forțate de compilator.

Daca folosim clase si ascundem detaliile de implementare (câmpuri private) putem schimba orice detaliu de implementare (reprezentare) fără a schimba codul care folosește clasa.

Clasa string este parte biblioteca standard C++

```
#include <iostream>
#include <string>
using namespace std;
int main()
{
     string s; //create empty string
     //cin >> s;//read a string
     //cout << s;
     getline(cin, s, '\n');//read entire line
     cout << s;
     for (auto c : s) {//iterate caracters
           cout << c<<",";
     }
     string s2{ "asdasd" };//create string
     s2 = s2 + s;//concatenate strings
      const char* pc = s2.c str();//transform to C-String
    return 0;
```

```
#include <iostream>
#include <string>
class Persoana {
     std::string nume;
     std::string prenume;
public:
     Persoana(const std::string& n, const std::string& pn)
        :nume{ n }, prenume{ pn } {
     }
     std::string getNume() {
           return this->nume;
     }
};
int main()
     Persoana p{ "Ion","Ion" };
     std::cout << p.getNume();</pre>
    return 0;
}
```

Vector dinamic in C++

Clasa vector face parte din biblioteca standard C++. Este o lista implementata folosind structura de data vector dinamic. Este o clasa parametrizata (template), se specifica tipul elementelor continute.

```
#include <iostream>
#include<vector>
using namespace std;
int main() {
     //creare si initializare vector
     vector<int> v{ 1,2,3,5,78,2 };
     v.push back(8);//adauga element
     cout << v[4]<<'\n'; //access element dupa index</pre>
     //iterare elemente
     for (int el : v) {
           cout << el << ",";
     }
     cout<< '\n' << v.back() << '\n';//tipareste ultimul element</pre>
     v.pop_back(); //sterge ultimul element
     int first = v.front();//returneaza primul element
     return 0;
```

Template

- permite crearea de cod generic
- in loc sa repetam implementarea unei funcției pentru fiecare tip de date, putem crea o funcție parametrizata după una sau mai multe tipuri
- o metoda convenienta de reutilizare de cod si de scriere de cod generic
- codul C++ se generează automat înainte de compilare, înlocuind parametru template cu tipul efectiv.

Function template:

```
template <class identifier> function_declaration;
```

or

template <typename identifier> function declaration;

```
int sum(int a, int b) {
    return a + b;
}

double sum(double a, double b) {
    return a + b;
}

int sum = sumTemp<int>(1, 2);
    cout << sum;
    double sumZ = sumTemp<double>(1.2, 2.2);
    cout << sum2;</pre>
```

- T este parametru template (template parameter), este un tip de date, argument pentru functia sum
- Instantierea templatului → crearea codului efectiv inlocuind T cu tipul int:
- int sum = sumTemp<int>(1, 2);

Class template:

Putem parametriza o clasa dupa unu sau mai multe tipuri

Template-ul este ca o matrita, inlocuind parametrul template cu un tip de date se optine codul c++, in acest caz o clasa.

Cand cream o clasa template tot codul trebuie pus in header (fisierul .h). Implementarea actuala se creaza la compilare. Compilatorul inlocuieste (textual) tipul dat ca parametru template si genereaza partea de implementare.

```
template<typename ElementType>
class DynamicArray {
public:
      /**
       * Add an element to the dynamic array to the end of the array
       * e - is a generic element
      void addE( ElementType r);
       * Access the element from a given position
       * poz - the position (poz>=0;poz<size)
      ElementType& get(int poz);
      /**
       * Give the size of the array
       * return the number of elements in the array
      int getSize();
      //.....
private:
      ElementType *elems;
      int capacity;
      int size;
};
* Add an element to the dynamic array
* r - is a rational number
template<typename ElementType>
void DynamicArray<ElementType>:: addE( ElementType r){
      ensureCapacity(size + 1);
      elems[size] = r;
      size++;
//.....
```

Atribute statice in clasa (campuri/metode).

Atributele statice dintr-o clasa aparțin clasei nu instanței (obiectelor) Caracterizează clasa, nu face parte din starea obiectelor

Ne referim la ele folosind operatorul scope "::"

Sunt asemănătoare variabilelor globale doar ca sunt definite in interiorul clasei – retine o singura valoare chiar daca am multiple obiecte

Keyword: static

```
/**
                                            Rational::nrInstances
* New data type to store rational
numbers
* we hide the data representation
class Rational {
public:
       * Get the <u>nominator</u>
      int getUp();
       * get the denominator
      int getDown();
private:
      int a;
      int b;
      static int nrInstances = 0;
};
```

Clase/functii friend.

- friend permite accesul unei funcții sau clase la câmpuri/metode private dintr-o clasa
- O metoda controlata de a încalcă încapsularea
- punând declarația funcției precedat de **friend** in clasa, funcția are acces la membrii privați ai clasei
- Funcția friend nu este membra a clasei (nu are acces la this), are doar acces la membrii privati din clasa
- O clasa B este friend cu class of class A daca are acces la membri privați al lui A. Se declara clasa cu cuvântul rezervat friend in fata.

Clasa friend

Functie friend

```
class List {
public:
    friend void friendMethodName(int param);
```

Cand folosim friend

putem folosi la supraincarcarea operatorilor:

```
class AClass {
private:
         friend ostream& operator<<(ostream& os, const AClass& ob);
         int a;
};
ostream& operator<<(ostream& os, const AClass& ob) {
        return os << ob.a;
}</pre>
```

Util si pentru:

```
class AClass {
public:
         AClass operator+(int nr); //pentru: AClass a; a+7
private:
         int a;
         friend AClass operator+(int nr, const AClass& ob);//pentru: AClass a; 7+a
};
```